

HABERLER

İbrahim Kalın: Kudüs kararı hepimizi birleştirdi

#Gazetehaberleri

#360 Derece

#İbrahim Kalın

Aralık 25, 2017 01:18

Y
di
ç
k

Haberin Devamı ▾

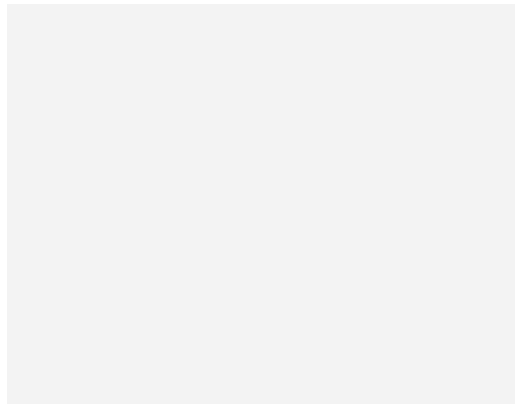

Türkiye ve Yemen'in Birleşmiş Milletler'e taşıdığı Kudüs oylamasında Trump'ın tehditlerine rağmen 128 ülkeden evet çıktı. Bu süreci nasıl yönettiniz?

Amerikan yönetiminin Kudüs ile ilgili böyle kararlar alacağı bilgisi bize gelmeye başlayınca Cumhurbaşkanımıza bir arzda bulunduk, kendisi bize bir yol haritası çizdi. "Öncelikle ben yoğun bir telefon diplomasisi yapacağım" dedi. Ardından bu kararın açıklanacağı kesinleştikten hemen sonra da İslam İşbirliği Teşkilatı dönem başkanı olarak olağanüstü zirve çağrısı yaptı. Tabii sadece zirvede alacağımızın kararın yeterli olmadığını bildiğimiz için, bunun rüzgârını arkamıza alarak **BM** sürecini başlattık. Bütün bu süreçte cumhurbaşkanımız inanılmaz bir mesai harcadı. O arada yürüttüğümüz epey bir arka kapı diplomasisi var. Kudüs'ün tek taraflı olarak İsrail'in başkenti olarak kabul edilemeyeceğini, bunun Kudüs'ün tarihi ve dini gerçekleriyle uyuşmadığını ve Ortadoğu barış sürecine katkı sağlamayacağını Amerikalı mevkidaşlarımıza da anlatmış, bu kararlarının dünyadan kimseden destek bulamayacağını da söylemiştik aslında. Dinlemediler ve büyük bir hezimetle karşı karşıya kaldılar. Yaşanan Filistin davası için büyük bir kazanımdır, Trump yönetimi için de büyük bir hezimetdir. Tehdit, baskı ve şantaj politikalarıyla 21. Yüzyıl'da diplomasi yapamazsınız.

Haberin Devamı ▾

Bosna-Hersek'in çekimser kararı şaşkınlık yarattı mı?

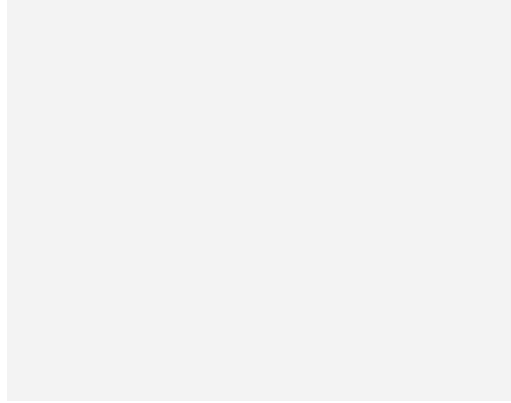
Orada üçlü bir yapı var. Ben Bakir Bey'in buna evet verilmesi yönünde bir çalışma yaptığını biliyorum. Ama Bosna-Hersek'in üç parçalı yapısından dolayı bu imkân olmadı. İlginçtir Sırbistan

'evet' oyu kullandı. Bu çok önemlidir. "Bosna hayal kırıklığı" yorumlarını ben de gördüm, ancak doğru okumak gerekir.

Trump ne yapmaya çalışıyor? Amerika'nın bu sonucu öngörmemesi olası mı?

İki boyutu var aslında. Bunu iç siyaset açısından bir seçim vaadi olarak gördü. "Vaadimi yerine getiririm. Belki dünyadan birkaç gün yüksek sesli eleştiriler gelir, sonra sakinleşir" diye düşündü - ki bence büyük bir hesap hatasıydı. İslam dünyasında yaşanan bir takım ihtilaflar, İran ile Suudi Arabistan çekişmesi, mezhep gerginlikleri, devam eden iç savaşlar, terörden hareketle İslam ülkelerinden güçlü bir birlik, beraberlik çıkmaz gibi bir beklenti içine girmiş olabilirler. Ama bakın Kudüs hepimizi birleştirdi. Türk siyasetini de birleştirdi. Meclis'te bulunan dört siyasi parti de İran ve Suudi Arabistan gibi ihtilaflı ülkeler de aynı bildirinin altına imza attı. Avrupa'dan Afrika'ya, Vatikan'dan Ortadoğu Hristiyanlarına mutabakat oluştu. Filistin meselesindeki temel problem İsrail'in işgalidir. İsrail yönetimleri ve onun destekçileri ısrarla bu işgal politikalarını unutturmak için çeşitli taktik ve stratejiler uyguluyor.

Haberin Devamı ▾

Nedir bu stratejiler?

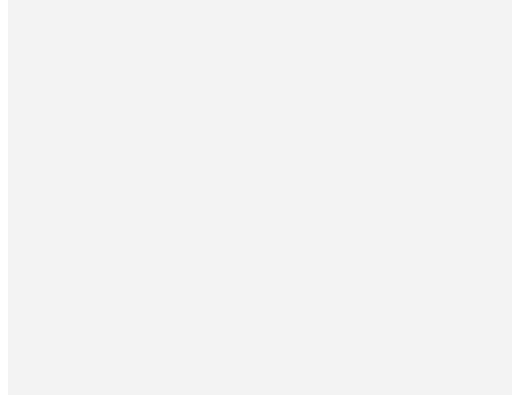
Mesela Araçların ötekileştirilmesi, Filistinlilerin adeta şeytanileştirilmesi bu siyasetin bir parçasıdır. İsrail yönetimleri Batı'ya şunu söylüyor: "Karşımızda rasyonel olmayan, otoriter, terörist, kadın düşmanı, özgürlük düşmanı, ataerkil, aklıyla değil duygularıyla hareket eden bir grup var. Dolayısıyla biz böyle mücadele etmek, şiddet kullanmak zorundayız. İslam-Batı ilişkilerini, Müslüman-Yahudi ilişkilerini zehirleyen bu yaklaşımı 67'den beri sistematik olarak uyguluyor.

Kim, ne kazanıyor sonunda?

İsrail bu algıları inşa ederek 67'den bu yana Filistin topraklarını işgal etmeye, çalmaya devam ediyor. O manada kendileri açısından faydalı bir şey yapıyorlar. Batı'yı kendi yanlarına çekerek, "Ortadoğu'daki tek demokrasi biziz, bize yardım etmek zorundasınız" tezini işliyor. Bunun da ciddi bir şekilde sorgulanması lazım. İsrail'in kendi içinde bir Yahudi demokrasisi olabilir ama Yahudi olmayan vatandaşlara nasıl muamele edildiğini hepimiz biliyoruz. İsrail'deki Araçların ikinci sınıf vatandaş olduğu, Batı Saria ve Gazze'deki Araçların sürekli abluka altında tutulduğu

İnherent bir vatandaş olduğuna, Batı çorla ve Gazze deni /rapların satılma abına altında tutulduğu, her tür tacize, aşağılanmaya maruz bırakıldığı, topraklarının çalındığı, zeytin, limon bahçelerinin alındığı, satıldığı bir yerde demokrasiden bahsederseniz gülünç hale gelirsiniz. En azından biz bu hikâyeyi satın almıyoruz.

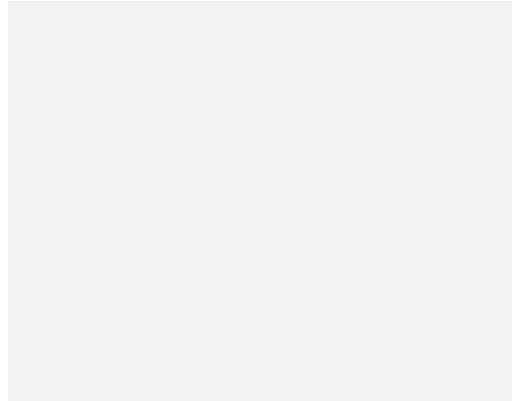
Haberin Devamı ▾

Batı neden satın alıyor?

Tarihi bir takım gerekçeler var. Yahudi-Hristiyan geleneğinin var olduğunu inşa etmeye çalışanlar var ki bu çok tartışmalı bir konudur. Çünkü teolojik ve sosyolojik olarak tarihte Yahudiler ve Hristiyanlar hiçbir zaman öyle barış içinde falan yaşamadı. Antisemitizm, yani bir insana sadece Yahudi olduğu için nefret duymak, bir kötülük yapmak, onu öldürmek Avrupa kökenli bir ideolojidir. Kökleri Hristiyan Ortaçağ'dır. Ortadoğu, Afrika değildir. Bizim topraklarımızda antisemitizm bir akım olarak çıkmamıştır. Antisemitik kişiler, gruplar olmuştur ama biz bunları reddederiz. Bizde ilk İslam döneminden bu yana Müslüman ve Yahudiler barış içinde yaşamıştır. İsrail'den kaçan Yahudiler'i alan biziz. Ayrım yapılmadan bizim topraklarımıza yerleştirildi, 500 yıldır birlikte yaşıyoruz. İsrail lobisi, Evanjelist kiliselere, Ortadoğu'nun hiçbir sosyolojisini, tarihini bilmeyen kitlelere bir şekilde ulaşıp, "Ortak tarihi bir geleneğimiz var, biz bu fanatik Müslümanlara, terörist araplara karşı birlik olalım" dediler.

Haberin Devamı ▾

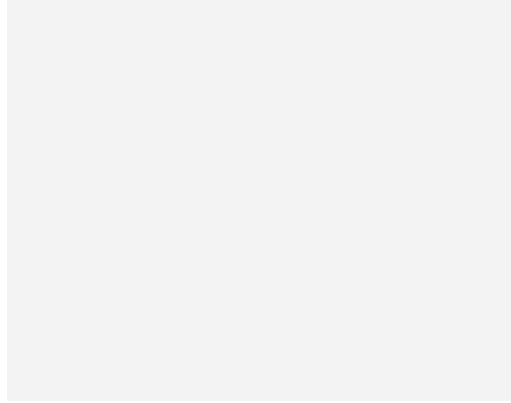
Bu propaganda üzerinden mi yürüyorlar?

Tabii. Ne zaman İsrail'in işgalini birileri ifşa etmeye kalksa hemen onun üzerine çullanırlar. Antisemitizm yayıyorsun diye. Halbuki İsrail'in politikalarını eleştirmek Antisemitizm değildir. Holokost İstanbul'da yaşanmadı, Kahire'de, Pakistan'da, İran'da yaşanmadı. Avrupa'nın göbeğinde yaşandı.

Ben çocuktum, televizyonların alt yazısında 'Ortadoğu'da kan durmuyor' yazardı, 45 yaşına geldim hâlâ aynı şey yazıyor. Bu kan durursa hayatımızda nelerin değişeceğini bilmiyoruz. Siz söyler misiniz?

Ortadoğu son 100 yıldır büyük bir savrulma yaşıyor. Öncesine baktığınızda bu topraklar yaklaşık bin yıl boyunca kültürün, medeniyetin, sanatın, estetiğin, ticaretin, diplomasinin zirvesinde olan yerlerdi. Dünyanın en iyi düşünürleri, sanatkârları, âlimleri, müzisyenleri, şairleri, edebiyatçıları ya bu topraklardan çıkıyordu ya da bu topraklara geliyordu. Müthiş bir etkileşim vardı. Batı'yı dönüştüren de aslında bu coğrafyanın ürettiği kültür, sanattı. Savaşlar olmuştur, devletler kurulmuş, yıkılmıştır. Ama düzenli bir şekilde sosyokültürel bir yaşam alanı olmaya devam etmiştir. Son 100 yıldır büyük bir savrulma yaşanıyor. Sykes-Picot ile yeniden çizilen Ortadoğu'nun sınırları bu coğrafyanın gerçekleriyle bir türlü örtüşmedi. Çünkü masa üstünde Avrupalı emperyalist ülkelerin kendi çıkarlarına göre çizdiği bir harita vardı. Attıkları büyük fitne tohumları vardı. Mesela, Cumhuriyet'in uzun kuruluş yıllarında "Araplar bize ihanet etti, bizi arkadan vurdu" tezi işlendi.

Haberin Devamı ▾

İhanet etmedi mi?

Bir Arap düşmanlığı üretildi. Araplara da "Türkler Arap dünyasını bıraktı, Batı'yla ittifak yapıp gavur oldu" dediler. Bunun altında Araplara "Osmanlı aslında gelip sizi işgal etti, biz kurtardık" mesajı verildi. Tarihçiler bilir ki, Osmanlı hiçbir zaman Araplara karşı bir kültür emperyalizmi, bir asimilasyon politikası içinde olmadı. Şimdi bugünkü çıkarlar çerçevesinde tarih geriye doğru yeniden yazılıyor. Fahreddin Paşa meselesi de bugün devam eden bir gerilimin ya da bir sivasetin parçası olarak görülmüyor. Çünkü tarih hiçbir zaman geçmişe ait bir şey değildir. Tarih

Ortadoğu'yu parçalamak olarak görüyoruz. Çıkarıcı değil, zaman zaman geçimci bir şey düşünülüyor. Tarih bugünü anlamak ve yarını inşa etmek için vardır. O yüzden tarih hep yeniden yazılır.

Şimdi yazılmak istenen ne?

Bugün özellikle son 10-15 yıldır Ak Parti iktidarı ve Cumhurbaşkanımızın başkanlığında Türkiye bütün bölgeye farklı kanallardan açılma yolunu tercih etti. Batı ittifakı içinde, NATO üyesi ve AB ile üyelik müzakereleri yürüten bir ülke olarak dedik ki, "Biz Balkanlarla da Kafkaslarla, Çin, Rusya, Kuzey Afrika ve Ortadoğu'yla da iyi ilişkiler içinde olmalıyız." Bunun neticesinde yeni köprüler inşa edilmeye başlandı. Bunu büyük fotoğrafın içinde görmek lazım. Bu sadece Arap dünyasına yönelik bir muamele değildi.

Bir yandan da "Eksen kayıyor, bugüne kadarki bütün kazanımlarımızı kaybediyoruz" algısı var. Batı'dan uzaklaşıyor muyuz?

Hayır, küreselleşmenin bütün bu rijit kategorileri, akışkan ve geçişken hale getirdiği bir çağda, böyle mutlak manada Batı bloğu, Doğu bloğu, Kuzey bloğu gibi ilişkilerden bahsedemeyiz. İlişkiler çok daha iç içe geçmiş durumda. Bir taraftan Avrupa ile iyi ilişkilere sahip, bir taraftan Kafkasya, Kuzey Afrika, Ortadoğu'ya uzanan, bir tarafta Karadeniz ile Rusya'yla hattına uzanabilen, hem de bir Akdeniz ülkesi olan Türkiye'nin kendini tek bir bloğa hapsetmesi düşünülemez. Şu anda Türkiye, **360 Derece** dış politika perspektifiyle hareket etmeye çalışıyor. Biz bunu sıfır toplam bir şey olarak görmüyoruz. "Ortadoğu'yla ilişkimiz olacaksa Avrupa'dan uzaklaşmalıyız, Rusya'yla ilişkimiz olacaksa Amerika'dan uzaklaşmalıyız" gibi bakmıyoruz.

Peki müttefiklerimiz de öyle bakıyor mu?

Bu da önemli. Mesela Fransa, Ortadoğu'yla çok yakın bir ilişki içinde. Kimse kalkıp Fransa'ya "Ya ne oldu, sen Avrupa eksenini bırakıp Ortadoğu'da ne geziyorsun" demiyor. İngiltere'nin, Körfez ülkeleriyle son derece iyi ilişkileri var. Kimse İngiltere'yi bundan dolayı eleştirmiyor. Amerika aynı şekilde malum. Ne zamanki Türkiye, Ortadoğu'daki etkinliğini artırıyor, hemen "Eksen kayması" yaşanıyor deniyor. Peki müttefiklerimize layık gördüğünüz şeyi, neden Türkiye'ye layık görmüyorsunuz. Onlardan daha fazla bizim bu angajmanlara ihtiyacımız var. Ulusal ve güvenlik çıkarlarımız açısından baktığımızda da Avrupa'yla ilişki içinde olurken, Rusya'yla da Ortadoğu'yla da iyi olmamız gerekiyor.

CUMHURBAŞKANIMIZ DİPLOMAT DEĞİL, SİYASİ LİDERDİR

Arap dünyasının entelektüel tarihinden söz ettiniz. Ne oldu da biz 'cahil Müslümanlar' oluverdik?

İslam medeniyetini ortaya çıkaran dinamiklerin ortadan kalkmadığını ama küllendiğini düşünüyorum. Biz bazı şeyleri unuttuk. Uzun bir medeniyet geçmişinden sonra tanımadığımız, bilmediğimiz bir dünya çıkardı karşımıza. Batı'dan yeni bir medeniyet yükseldi. Bununla nasıl

Ummidimiz bir dünya çıkiverdi karşımıza. Batı dedi yeni bir medeniyet yükseldi. Bununla nasıl iş tutacağımızı bilemedik. Batı medeniyetine geçişimiz aydınlar, bilim, düşünce, sanat üzerinden değil doğrudan Avrupa emperyalizmi üzerinden oldu. O geçiş döneminde kendi değerlerimizden, birikimimizden hareketle bir yeniden diriliş hareketi başlatacak imkâna sahip olmadığımız için bir grup kendini tamamen dış dünyaya kapattı, bir grup da “hayır, acısıyla tatlısıyla Batılılaşmak zorundayız” dedi. Bence bugün muhasebe yapabilecek noktadayız. Küreselleşmeyle beraber modernleşme Batılılaşma paradigması büyük oranda ikinci plana itildi. Bir bakıyorsunuz Batı kaybedilmiş manevi değerlerini Doğu’da arıyor. İslam dünyasının da uzun zamandır ilk defa çok güçlü bir eşitlik talebi var.

Filistin meselesi de bu eşitlik taleplerinden biri...

Tabii bu meseleyi adil bir şekilde çözelim, Ortadoğu’nun kaynaklarını adil bir şekilde paylaşalım, eşitlik olsun. Bize bir şey empoze ederseniz mesafe koyarız. Bunu daha özgüvenle ama altı dolu şekilde ifade etmeye başladı. Türkiye’nin son 10 yılda çizdiği profil de bu, Türkiye’den ve Cumhurbaşkanımızdan rahatsızlık duyulmasının sebebi de bu. Mevcut küresel düzeni sorgulayan bir lider ve alternatifler üretebilen bir Türkiye var. Bu tabii birilerini rahatsız ediyor.

Her gün başka gündemle uyandıığımız için günlükmüş izlenimi ediniyoruz. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tüm bu adımları bir plan çerçevesinde mi yürütüyor?

Abartmadan söylüyorum yaklaşık 150 yıllık bir tarihi muhasebenin sonunda ulaştığımız bir noktadır bugün Türkiye’nin izlediği politika. Bunun içinde Tanzimat tecrübesi de vardır Cumhuriyet tecrübesi de... Bu yüzdendir ki BM’de Cumhurbaşkanımız çıkıp, “Dünya 5’ten büyüktür” dediğinde ses getiriyor.

Çok konuşulan ve “Eyyy” diye başlayan çıkışlarını sormak istiyorum yeri gelmişken. Sonrası; diplomasiyi yürüten sizler açısından zor olmuyor mu?

Hayır, bakın Cumhurbaşkanımız bir diplomat değil, bir siyasi liderdir. Siyasi lider olarak da bütün bu verileri toplar, zihninde analizini yapar ve siyasi çizgiyi belirler. Siyasi liderlik de bunu gerektirir. Bu yeri geldiğinde, yumuşak diplomasi, yeri geldiğinde sert çıkışlardır. Bunun ayarını belirleyen de kendisinin siyasi sezgileri, birikimi ve cesaretidir. Ben kendi adıma hiçbir zaman, “Eyvah, burada neden böyle dedi” diye düşünmem. Çünkü ben onu neden dediğini ve neyi hedeflediğini, nasıl bir belayı def etmeye çalıştığını biliyorum. Zaten kamuoyu da bunu çok kısa bir süre sonra görüyor

Peki bütün bu diplomasi trafiği külliye içinde nasıl yürütülüyor?

Burada sağ olsun yine Cumhurbaşkanımızın yönlendirmesi, desteği ve sahiplenmesiyle birimler arasında çok hızlı bir koordinasyon yapılır. Güvenlik, dış politika, iç politika, ekonomi boyutuyla tüm verileri toplar, mevkidaşlarımızla görüşür ve cumhurbaşkanımızın düzeyine çıkartılması gereken konuları çıkartırız ve onun nerede dahil olacağı konusunda gerekli hazırlığı yaparız. Kendisi de bir lider olarak süreci yürütür.

ESED MEŞRUIYETİNİ VE LİDERLİK VASFİNİ YİTİRMİŞTİR

Suriye savaşı sonunda bitti, diyebiliyor muyuz?

Yaklaşık 7 yıldır devam eden savaşın yeni bir aşamasına geçtik. Çatışmaların kısmen durduğu, siyasi geçiş arayışlarının hız kazandığı bir dönemdeyiz. Türkiye-Rusya ve İran ile Astana süreci bir siyasi geçişi hedefliyor. Cenevre sürecine kıyasla Astana süreci daha somut neticeler üretti. Çünkü sahada olan garantör ülkeler burada somut kararlar aldılar. Nihai olarak Astana sürecinin BM çatısı altında toplanması için çabalarımız sürüyor. Geldiğimiz noktada şöyle bir tablo var: Yüzbinlerce insan ölmüş, milyonlarca insan mülteci olmuş, yerlerinden edilmiş. Bu siyasi geçişin sağlanması konusunda bir ittifak var ama nasıl olacağı konusunda görüş ayrılıkları da var.

Esad'lı mı, Esad'sız mı konusunda?

Rusya ve İran "Esed kalmalı" diyor. Biz "Hayır, Suriye'nin geleceğinde Esed'in rolü olmamalı" diyoruz. Çünkü Esed meşruiyetini ve liderlik vasfını yitirmiştir, Suriye'nin geleceğini inşa etme gibi bir şansı kalmamıştır.

Bunda kararlı mıyız?

Suriye'nin geleceği, demokratik, çoğulcu, şeffaf, yaraları saracak bir yönetimle ancak sağlanabilir.

Esed PYD'yi düşman olarak görüyor artık. Düşmanlarımızın aynı olması da arayı düzeltmez mi?

Biz Esed konusunda tavrımızı belli ettik ve bunu da kendi çıkarlarımız için söylemiyoruz, Suriye'nin istikrarı, huzuru, barışı için söylüyoruz. Nasıl 2011'e kadar Cumhurbaşkanımız Esed ile iyi ilişkiler geliştirdiyse bugün de o niyetle Suriye'nin geleceğini Suriye halkının gerçek temsilcileri inşa edebilir diyoruz. PYD konusuna gelince; o konuda tavrımızı baştan beri ortaya koyduk. Amerikalılar'a anlattık. Bunun bir gün kendi başlarına bela olacağını da söyledik. Çünkü Amerika bu tecrübeyi Afganistan'da El Kaide ile yaşadı. O yıllarda El Kaide'yi, Usame Bin Ladin'i, "Sovyetler'e karşı savaşıyor, bunlar bizim çocuklar" diye desteklediler. Yarın PKK'nın kontrolden çıkmayacağını asla garanti edemezler. Bu politikaya son vermeleri gerekir. Hele ki DEAŞ bittikten sonra PYD'yi desteklemek için hiçbir gerekçeleri kalmadı. Gerekçe üretmeye çalışıyorlar şu anda. Bize sorarsanız Suriye'nin geleceği açısından orada ne DEAŞ, ne PKK ne de Esed olmalı. Suriye'yi derleyip toparlayacak olan yabancı savaşçılardan arındırılmış, Suriye halkının gerçek temsilcileri. Sünnisiyle, Nusayri'siyle, Arabıyla, Kürdüyle, Türkmeniyle gerçek temsilciler...

Gerçek temsilciler kim?

Bir sürü insan var. Suriye Ulusal Konseyi var mesela, ama bunlara fırsat tanınmıyor, sesleri bastırılıyor. Eline silahı alan, Amerika'dan aldığı destekle eşkıyalık yapıp, fiili durum yaratıp, masaya oturmaya çalışıyor. Bir parantez açmak istiyorum. İlginçtir, Türkiye'de PYD-YPG'yi destekleyen, genelde kendilerine 'sol' diyen çevreler var. Sormak istiyorum. Bu nasıl bir sol ki, Suriye'de Amerikan lejyoneri olmuş gruplar üzerinden solculuk yapıyor? Amerika'nın parası, silahı, propagandasıyla desteklediği grup üzerinden güya 'Rojava Devrimi' diye bir şey yaptıklarını söylüyorlar. Sol perspektif açısından çok ciddi bir paradoks, farkındalar mı bilmiyorum. Zaman zaman bakıyorsunuz, sola ait olduğunu söyleyen çevreler, kendi zihinlerindeki eski devrimci fantezilerini PKK şiddeti üzerinden realize etmeye çalışıyorlar. Şiddeti romantize, estetize eden yazıları nasıl yazdıklarına insan gerçekten inanamıyor. Eğer Marksist Leninist solcu bir perspektife sahipseniz bu Amerikan işbirlikçiliği ne? İkincisi PKK Türkiye'de Kürtlerin temsilcisi olmadığı gibi, PYD de Suriye'de Kürtlerin temsilcisi değildir. PYD-YPG ideolojisine bağlı olmayan, onların baskıladığı yüzbinlerce Kürt var. PYG-YPG güzellemesini de Amerikan basını yaptı. Neymiş, DEAŞ'a karşı savaşabilecek tek etkin güç bunlarmış.

Değil mi?

Ben baştan beri şöyle düşünüyorum. Bu kendi kendini gerçekleştiren bir efsanedir. Amerika PYD-YPG'ye verdiği askeri, siyasi desteği bir başka gruba verseydi Suriye'de, o grup en iyi mücadeleyi yapan grup olurdu.

Kime verebilirdi?

Hür Suriye Ordusu'na verebilirdi. Türkmenlere verebilirdi, PKK'lı olmayan Kürtlere verebilirdi. Bunlar DEAŞ'a karşı kahramanca mücadele ettiler zaten.

Suriye'ye gelecek yıl gönderilecek mühimmat arasında uçaksavar mermileri de var. Oysa Trump, YPG'ye silah gitmeyecek sözü vermişti..

Biz bunu o telefon görüşmesi sırasında kulağımızla duyduk. Hatta, "Nasıl olur, hâlâ gidiyor mu" diye de bir tepki verdi. Cumhurbaşkanımıza, "Ben şimdi generallerime talimat veriyorum. Bundan sonra YPG-PYD'ye silah gitmeyecek" dedi. İki gün sonra Pentagon, "Silah sevkiyatımız devam edecek" diye açıklama yaptı. Bu nasıl bir Amerikan sistemi ben bilmiyorum.

Bu tablodan nasıl bir çıkarımınız var?

Benim Obama döneminden beri gördüğüm; PYD politikasını dizayn eden ekip hâlâ görevde. Trump'a da aynı politikayı kabul ettirdiler. İşin özü bu. Son geldiğimiz nokta şu: Mayıs'ta Cumhurbaşkanımız Beyaz Saray'da da söyledi. "Eğer siz PYD-YPG ile devam ederseniz hayırlı olsun. Biz bu operasyonun içinde yer almayız. Ulusal güvenliğimizi koruma, sınır güvenliğimizi temin etme noktasında da biz gereğini kendi imkân ve kabiliyetlerimizle kimseden de izin almadan yaparız." Dolayısıyla YPG-PYD ve benzeri örgütler kaynaklı Türkiye'ye yönelik bir tehdit olduğunda hepsi bizim için meşru hedeftir.

Vize açmazı, FETÖ belası, Sarraf davası... Daha önce bu boyutta kriz yaşadık mı ABD ile?

Amerikan yönetimlerinin Türkiye'nin ulusal çıkarlarını bu kadar göz ardı ettiği başka bir dönem hatırlamıyorum. İki temel meselemiz var Amerika ile. Biri PYD-YPG, diğeri FETÖ... Saydığınız vize, [New York](#)'taki dava bunun türevleri. Amerika da YPG'nin ne olduğunu biliyor. Onun için de SDF (Suriye Demokratik Güçleri) gibi isimler uydurarak bunu kamufle etmeye çalışıyorlar. Bunun bir kandırmaca olduğunu biliyoruz.

Diyelim ki DEAŞ'la YPG aracılığıyla savaşıyorlar; peki niye FETÖ konusunda adım atmıyorlar?

Bizim beklentimiz müttefikimiz ABD'nin, bu konuda derhal bir adım atmasıydı. Darbeyi FETÖ'nün yaptığı belli. Peki bu örgütün elebaşları nerede, Amerika'da. Nasıl oluyor da bu adamlar Amerika'da bu kadar rahat gezebiliyorlar? E doğal olarak kamuoyunda "Bu işin arkasında Amerika mı var" diye sorulmaya başlanıyor. Biz bunu Amerikan yetkililerine ilettiğimizde "Bizde yargı bağımsızlığı var" diyorlar. Biz sizden hukuk dışı bir şey istemiyoruz ki! Bu insanlar hakkında kesinleşmiş hükümler var. Suçluların iadesi anlaşması kapsamında iadelerini istiyoruz. Bu adamlar Amerikan sistemini manipüle ederek Türk-Amerikan ilişkilerini zehirlemeye çalışıyor, bu oyuna gelmeyin. Maalesef somut bir adım görmedik.

Kim koruyor?

E, Amerikan sistemi içinde bunları koruyan, kollayanlar var demek ki, kendilerini bu kadar güvende hissediyorlar. Bu bir ihtilaf konusu olarak duruyor. Bunun çözülmesini istiyoruz. Aynı şey Amerika'nın başına gelse, bizden ne beklerlerdi? Bu tür örgütlerin zararları konusunda Batılı ülkelerden daha büyük hassasiyet ve ciddiyet bekliyoruz. Bunu bugüne kadar göremedik.

1000 YIL SONRA AYNI TABLO

'İlimli İslam' tanımını doğru buluyor musunuz?

Hayır. İslam'ın başına hangi tabiri getirirseniz getirin bu eksik olur. İslam kendi başına bir bütündür. Radikal İslam, ilimli İslam gibi tanımlar, İslam'ın kendisinde bir eksiklik olduğu ve o tanımla bunun tamamlanacağı varsayımına dayanır ki, bu İslam inancının temel ilkeleriyle uyuşmaz.

Peki nereden çıktı bu?

90'lı yıllarda Soğuk Savaş döneminin sona ermesiyle iki kutuplu dünyanın sona erip tek kutuplu dünyanın ortaya çıktığı dönemde Batı'da bazı kesimler "Kızıl tehlike dönemi bitti, yeşil tehlike dönemi başlıyor" diye bir tez öne sürdüler. Somut gerçeklere dayandığı için değil, küresel sistemin bir 'öteki'ne bir 'düşman'a ihtiyacı vardı, o da üretildi. Tamam, İslam adına şiddeti meşrulaştırmaya çalışan gruplar vardır. El Kaide gibi DEAŞ gibi...

Ya FETÖ?

FETÖ'de tabii ki...

Türkiye'de ılımlı İslam deyince de ilk akla gelen onlar değil mi?

Elbette. Bu tür örgütler vardır ama ben bu tür örgütleri İslam dairesi içinde göremem. İslam'ın en temel ilkesiyle çatışma halinde olan bir hareket, hangi iddiada bulunursa bulunsun İslam halkası içinde görülemez. İslam kelime anlamıyla barış demektir. Siz masum bir insanı din adına öldürüyorsanız bunu hiçbir şekilde İslam'la ilişkilendiremezsiniz. İslami terör terimini de bu yüzden reddediyoruz. Amerika'da her yıl binlerce insan ölür, 11 Eylül'e kadar en büyük saldırıyı bir Amerikalı yapmıştır. Filistin topraklarında New Yorklu bir psikolog 90 küsur Müslüman'ı taramıştır. En son Myanmar'da gördük. Neden orada kimse Hıristiyan terörizmi, Budist terörizmi gibi tabirler üretmedi? Bu çok bilinçli bir şey. PKK terörizminden hareketle biz Kürt terörizmi diye bir tabir kullanabilir miyiz? Saçma sapan bir şey olur, önce ben karşı çıkarım.

Peki 'ılımlı İslam'?

İşte bunun anti tezi olarak da ılımlı İslam diye bir şey ortaya atılıyor. E şimdi tez yanlıysa anti tez de yanlıştır.

'Ben, Öteki ve Ötesi' kitabınızda ilk haçlıların büyük bir direnişle karşılaşmadan Filistin'e kadar gelmesinde İslam dünyasının içine düştüğü siyasi dağınıklık ve iç ihtilafların önemli bir rol oynadığını yazıyorsunuz. Bu, Cumhurbaşkanı'nın ifade ettiği, "İsrail'in hoyratlığının nedeni müslümanların içler acısı halidir" sözüyle de örtüşüyor...

Doğru, 1000 yıl sonra neredeyse aynı tabloyla karşı karşıyayız. Haçlı Seferleri çağrısı yapan Papa 2. Urban, 1096 yılında Fransa'da "Kutsal topraklar Müslümanların elinde, gidip onları almamız lazım" diye çağrı yapıyor. Tam da o dönem Anadolu'da bir dağınıklık var. Beylikler birbiriyle uğraşiyor. Ortada muazzam bir boşluk oluşuyor ve ilk Haçlılar o boşluktan ilerleyerek Kudüs'ü ele geçiriyorlar.

Bugüne gelirse...

Bugün de İslam dünyasına baktığımızda Ortadoğu 100 yıllık bir savrulma dönemi yaşıyor. Bu savrulma döneminde Araplar, Farisiler, Türkler çeşitli gerekçelerle birbirine düşüyor. Bu boşluktan İsrail istifade ediyor. Arap dünyasında bir nebze dirayet, siyasi birlik olsa iş bu noktalara asla varmaz. Filistin meselesi de çözülür. Ama çekişmeler buna izin vermiyor. Maalesef birileri bunu dışarıdan tahrik ederken, birileri de içeriden malzeme veriyor. Kendi küçük kısa vadeli çıkarlarını düşünüyorlar. Halbuki bölgenin geleceğini düşünseler, risk almaları gerekiyorsa risk alırlar, bedel ödemesi gerekiyorsa öderler. Ama bunu bir defa yapar ve bölgenin 50-100 yılını kurtarırlar.

ZENGİNLİĞİMİZ FARKLILIKLARIMIZDAN ÇIKACAK

Kitabınızın sonundan bir cümle: “İnsanlığın elinde daha adil ve barışçıl bir dünya düzeni için pek çok imkân var. Bunun için bizden farklı olan insanlarla belli ahlaki ilkeler çerçevesinde yaşamayı öğrenmemiz gerekiyor.” Bunu biz içeride nasıl başaracağız?

İbni Arabi'nin çok güzel bir tabiri var; 'kesrette vahdet' ilkesi, yani çoklukta birlik. Bizi birleştiren insani değerler, paylaştığımız özel bir tarih, dinlediğimiz bir müzik, teneffüs ettiğimiz bir hava, ayaklarımızı bastığımız bir Anadolu toprağı var. Bütün bu değerleri kuşanarak, farklılıklarımızı zenginlik olarak görüp, ötekileştirmeden, hüküm vermeden, anlamaya çalışarak bir arada yaşayabiliriz.

Siyasetin sıcak gündemi buna izin veriyor mu?

Tabii zaman zaman bu, insanların gerçek ilişkilerinin önüne geçebiliyor. O farklılıkları kendi doğallıkları içinde yönetebilecekken bazen siyasi kimlikler öne çıkabiliyor. Siyaset hayatın bir gerçeğı, bundan kaçamayız. Aslında iyi değer üretmek için var olan bir kurum. İnsanların ilişkilerinde de bu nüansları görüp, birilerini anlamaya çalışarak çaba içinde olması bizi yakınlaştırır. Bu hepimizin aynı olacağı, aynı düşüneceğı anlamına gelmez. Tam tersine zenginliğimiz farklılıklarımızdan çıkacak. Bir senfoni gibi. Ben bunu başarabileceğimize inanıyorum.

Ortak değerlerimizden uzaklaşıyor muyuz, ne dersiniz?

Çok hızlı dönüşüm dönemlerinde bu tür savrulmalar olabiliyor. Bazen daha sakin durup, aynı gemide olduğumuz gerçeğini hatırlamamız lazım. Dindardır, laiktir, CHP'lidir, Ak Partili'dir, köylüdür kentlidir... Son tahlilde Aşık Veysel'de hepimiz birleşiriz. Yunus Emre'de, Mevlana'da, Neşet Ertaş'ta hepimiz birleşiriz. Kudüs'te birleştik mesela. Ortak noktalarımızı daha çok hatırlamamız lazım.

Umarım 2018 böyle bir yıl olur...

İnşallah, ben bu yönde güzel tecrübeler yaşayacağımıza inanıyorum

#Gazetehaberleri

#360 Derece

#İbrahim Kalın

BAKMADAN GEÇME!

Ukrayna'da savaşın sonucunda ne olacak? İşte...

#RUSYA UKRAYNA SAVAŞI

Yaptırımlar ve tuhafıklar... Rus halkının savaşa bakış...

#RUSYA

Doğum gününde bombalar, hastanede mahsur kanser...

#UKRAYNA RUSYA SAVAŞ